

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
1.10.2020

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

E-mail valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö 16.9.2020 VM138:00/2020

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNAN LISÄVÄHENNYKSESTÄ VEROVUOSINA 2021- 2024

Esitysluonnoksessa ehdotetaan annettavaksi laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä verovuosina 2021-2024.

Luonnoksen mukaan lisävähennykseen olisivat oikeutettuja kaikki elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavat verovelvolliset, joilla on määritelmät täyttäviä vähennyskelpoisia tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoja. Vähennyksen tekemisen perusteena olisi yrityksen maksama tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeeseen perustuva alihankintalasku, jonka olisi lähettänyt tutkimus- tai tiedonvälitys organisaatio. Lisäksi laskutuksen tulisi liittyä toimintaan, jonka tavoitteena on aineettoman omaisuuden luominen.

Vähennyskelpoisten kustannusten verovuosikohtainen alaraja olisi 10 000 euroa ja yläraja 1 000 000 euroa, jolloin lisävähennyksen määrä olisi 5 000 – 500 000 euroa kutakin verovuotta kohti.

Esitysluonnoksessa todetaan, että ehdotetun lisävähennyksen tavoitteena on verovelvollisten kannustaminen lisäämään tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhteistyötä lain määritelmän täyttävien hyväksytyjen tutkimus- ja tiedonvälitysorganisaatioiden kanssa. Lisäksi arvioidaan, että ehdotettu lisävähennys osaltaan kannustaisi tutkimustoiminnan sijoittautumista Suomeen.

Toisaalta esitysluonnoksessa todetaan, että selkeää näyttöä verotukien kannustavasta vaikutuksesta tutkimus- ja kehittämistoimintaan on kuitenkin hankala todentaa. Saman suuntaisia johtopäätöksiä sisältyy myös Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen julkaisemaan raporttiin (Arvio t&k-verokannusteen vaikutuksista yritysten toimintaan Suomessa Etlä raportti 11.3.2016 numero 51).

Raportissa käsitellään Suomessa vuosina 2013 ja 2014 voimassa ollutta t&k-toiminnan verotukea, joka salli yritysten vähentää t&k-palkkamenot tietyin ehdoin kaksinkertaisina. Raportin lopputulos oli se, että tulosten perusteella verotuki ei saavuttanut sille asetettuja tavoitteita. Tuella saattoi olla positiivinen vaikutus t&k-toiminnan

määrään, mutta tulosten mukaan vaikutus ei ollut voimakas eikä tilastollisesti merkitsevä.

Verrattuna aikaisempaan, vuosien 2013- 2014 t&k-toiminnan verotukseen, esitetty lisävähennys on tarkoitus toteuttaa pidemmälle ajalle ja sen soveltamisala on laajalaisempi. Myönteistä on myös se, että esitetyn lisävähennyksen saamisen edellytykset ovat vähemmän tulkinnalliset verrattuna aikaisempaan t&k-toiminnan verotukseen.

Ehdotetun lisävähennyksen taloudellinen merkitys ja eurorajat ovat kuitenkin samassa suuruusluokassa kuin aikaisemmin. Parhaimmillaan lisähyöty esitetystä lisävähennyksestä vastaa enintään 1/10 osaa kustannusten määrästä. Esitettyä neljän vuoden voimassaoloaika ei myöskään voida pitää kovin pitkänä.

Lisävähennyksen käyttöönoton merkitys verotuottoihin arvioidaan myös vähäiseksi, sillä esitysluonnoksessa arvioidaan, että verotuottomenetykset ovat vuosittain enintään 8 miljoonaa euroa.

Parhaimmillaankin lisävähennyksen käyttöönotto esitettyssä muodossa on täydentävä keino kannustaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Esitettyjen tavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi laajamittaisempaa lisävähennystä, jonka voimassaoloaika olisi pidempi.

Veronmaksajain Keskusliitto ei vastusta esitetyn verohuojennuksen käyttöönottoa, mutta toteaa esityksen vaikutuksen jäävän aiemmista vastaavista verotuista saatujen kokemusten perusteella todennäköisesti vähäiseksi.

Juha Koponen
johtava verojuristi

Mikael Kirkko-Jaakkola
pääekonomisti